

REPUBLIKA HRVATSKA
PREKRŠAJNI SUD U OSIJEKU
Osijek

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Prekršajni sud u Osijeku po sutkinji Ljiljani Ergotić, uz sudjelovanje zapisničarke Ljiljane Vujić, u prekršajnom postupku protiv okrivljenice J.Š. iz O., zastupane po branitelju D.P., odvjetniku iz O., zbog prekršajnog djela iz članka 25. st. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije, rješavajući po prigovoru okrivljenice na obavezni prekršajni nalog Općinskog državnog odvjetništva u Osijeku, broj: PP-DO-25/2017-2 od 21. prosinca 2017. godine (dostavljen sudu 5. siječnja 2018.), nakon provedenog žurnog postupka dana 12. ožujka 2018. godine u nazočnosti okrivljenice J.Š., njezinog branitelja D.P., odvjetnika iz O. te opunomoćenika oštećenika R.V. i Z.Š., u osobi D.M., odvjetnika iz O., a u odsutnosti navedenih oštećenika i predstavnika tužitelja,

p r e s u d i o j e

Temeljem čl. 183. i čl. 244. st. 1. Prekršajnog zakona, (Narodne novine RH, broj: 107/07, 39/13, 157/13 i 110/15)

Okrivljenica J.Š. rođena J., bez nadimka, kći M. i LJ. J. rođene M., rođena ... godine u ... , s prebivalištem u T., ..., državljanka RH, OIB: ... , pismena, SSS, po zanimanju kuhar, zaposlena, s primanjima u iznosu od 4.000,00 kn, udovica, majka dvoje djece, vlasnica kuće, nije odlikovana, prekršajno nekažnjavana, ne vodi se drugi prekršajni niti kazneni postupak, nije pod istragom,

k r i v a j e

što je u O., u Centru, adresa ... u O., tijekom mjeseca kolovoza 2017. godine, u namjeri da ponizi R.V. i Z.Š., korisnike Centra, koji su tada obavljali poslove pomoćnih radnika u kuhinji, nalagala im da ispočetka obavljaju zadatke koje su već na primjeren način obavili, svakodnevno ih vrijeđala, govorila im da su munjeni, aludirajući na njihovo psihičko stanje, te im je rekla da će ih zaklati i da bi ih ona sve postrijeljala da je Hitlerovo doba,

dakle, s ciljem stvaranja ponižavajućeg i uvredljivog okruženja na temelju razlike u zdravstvenom stanju, povrijedila dostojanstvo korisnika Centra u O., R.V. i Z.Š. čime je počinila prekršaj opisan i kažnjiv prema članku 25. st. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine broj: 85/08 i 112/12).

Stoga, okrivljenici za opisani prekršaj temeljem odredbe čl. 25. st. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije,

i z r i č e s e

NOVČANA KAZNA u iznosu od = 5.000,00 kn (pettisućakuna).

Okrivljenica je dužna novčanu kaznu platiti u roku od 90 (devedeset) dana po primitku ove presude. Ako okrivljenica u određenom roku za plaćanje novčane kazne uplati dvije trećine izrečene novčane kazne, smatrat će se da je novčana kazna u cjelini uplaćena. Ako okrivljenica izrečenu novčanu kaznu ne plati u cijelosti ili djelomično u roku ista će se temeljem odredbe čl. 34. st. 1. Prekršajnog zakona naplatiti prisilno.

Temeljem čl. 139. st. 3., u svezi s čl. 138. st. 3. Prekršajnog zakona okrivljenica je dužna naknaditi

trošak prekršajnog postupka u paušalnom iznosu od =200,00 kn (dvjesto-kuna), u roku od 30 dana po primitku presude.

Obrazloženje

Općinsko državno odvjetništvo u O., pod brojem: PP-DO-25/2017-2 dana 21. prosinca 2017. godine izdalo je obavezni prekršajni nalog temeljem čl. 239., u svezi s čl. 234. Prekršajnog zakona, kojim je okrivljenicu J.Š. proglasilo krivom zbog prekršaja opisanog u izreci ove presude.

Sukladno čl. 238. st. 9. Prekršajnog zakona, po prigovoru okrivljenice, obavezni prekršajni nalog stavljen je izvan snage, te je temeljem čl. 244. st. 1. Prekršajnog zakona proveden žurni prekršajni postupak.

Na ročištu održanom pred ovim sudom dana 12. ožujka 2018. godine okrivljenica J.Š., u nazočnosti izabranog branitelja D.P., odvjetnika iz O., ostala je u cijelosti kod svoje obrane koju je dala pred ovim sudom dana 23. siječnja 2018. godine, kada je izjavila da se ne osjeća krivom radi terećenog prekršaja te u cijelosti porekla navode iz ranije izdanog obaveznog prekršajnog naloga Općinskog državnog odvjetništva u O. Pri tome je izjavila da je zaposlena na poslovima kuharice u Centru O., koji posao obavlja kontinuirano 24 godine, navodeći da do sada nije imala bilo kakav prigovor u vezi svoga rada i načina ophođenja prema korisnicima Centra, a pri tome je izričito tvrdila da nije vrijeđala korisnike Centra, R.V. i Z.Š. na način opisan u ranije izdanom obaveznom prekršajnom nalogu. Pri tome je potvrdila da su navedene osobe oko godinu i pol dana radile u kuhinji kao pomoćni radnici, tri sata dnevno, ali da ih nikada nije vrijeđala niti im nalagala da ispočetka obavljaju svoje zadatke koje su već prethodno na primjereni način bili obavili, niti im je govorila da su munjeni, a pogotovo im nije govorila da će ih zaklati i da bi ih sve postrijeljala da je Hitlerovo doba, jer tako nešto nikada nije izgovorila niti joj je to palo na pamet. Nadalje je izjavila da unatoč dugom radnom stažu u Centru nikada nije imala problema niti sa zaposlenicima, a pogotovo ne s korisnicima navedenog Centra. Stoga je predložila da se kao svjedoci pozovu M.Č., kuharica koja radi s njom u kuhinji i I.D., medicinska sestra u navedenom Centru, koje su također dugogodišnje djelatnice i koje ju poznaju te mogu posvjedočiti o njezinom radu i ophođenju s korisnicima. Pored toga je izjavila da je cijeli ovaj slučaj vrlo negativno djelovao na njezino zdravstveno stanje tako da se zadnja tri mjeseca nalazi na bolovanju.

Na upit branitelja okrivljenice da li je bilo i drugih korisnika Centra koji su se žalili na njezin rad i ophođenje prema njima, okrivljenica je izjavila da su se na njezin rad žalile R.R. i A.O., koje su kasnije rekle da im je ravnatelj rekao da se žale na nju i na njezino ophođenje prema njima te da svjedoče protiv nje u smislu da se ponaša na diskriminirajući način prema korisnicima.

Tijekom postupka, u nazočnosti okrivljenice i njezinog branitelja, kao i opunomoćenika oštećenika, sud je proveo dokaz ispitivanjem oštećenika R.V. i Z.Š. u svojstvu svjedoka, te svjedoka R.R. i A.O., korisnica navedenog Centra te M.Č. i I.D., zaposlenice navedenog Centra, kao i L.L., bivšeg ravnatelja istog Centra.

Iz svjedočkog iskaza oštećenice R.V. proizlazi da je da je unazad otprilike šest godina živjela u različitim zajednicama zajedničkog življenja i stanovanja zbog psihičkih poteškoća - depresije, a daje od prije tri godine korisnica usluga Centra, gdje unazad godinu i pol do dvije, kao sastavni dio terapije, obavlja poslove pomoćnog radnika u kuhinji, te je bila raspoređena, zajedno sa drugim korisnicima Centra, Z.Š. i A.O., da radi sa stalnom zaposlenom kuharicom, J.Š.. Prema njezinom iskazu, kuharica J.Š. se od samog početka njihovog rada, odnosno pomaganja u kuhinji, odnosila prema njoj, kao i prema ostalim navedenim korisnicima, na neprimjeren, odnosno ponižavajući i uvredljiv način, opisujući da je bezrazložno na njih vikala, ponižavala ih i vrijeđala, a njoj je osobno nalagala da više puta ispočetka obavlja poslove koje je već, po njezinoj procjeni, na primjeren način obavila (npr. kada je brisala kuhinjske ormare, ona joj je govorila: „Samo neka se sjaji, neka se sjaji!“), tako da je ona opet i opet morala ponovo brisati već očišćene stvari. Nadalje je izjavila da je tijekom mjeseca kolovoza 2017. godine došlo do jednog verbalnog konflikta

između J.Š. i korisnice Centra R.R., što je razljutilo J.Š., te je tada bez ikakvog povoda i razloga njoj i Z.Š. rekla da su munjeni, misleći pri tome na njihovo zdravstveno, odnosno psihičko stanje, te im je rekla da će ih zaklati i da bi ih ona sve postrijeljala da je Hitlerovo doba, a da je navedeno govorila vičući i ljutito, što je nju jako uznemirilo. Pored toga, svjedokinja je izjavila da se kuharica J.Š. često prema njima izražavala grubo, upotrebljavajući psovke i vulgarne riječi, na primjer obraćajući im se riječima: „Idite u kurac!“ , a pri tome je to i rukama pokazivala. Oštećenica je nadalje izjavila da se plašila J.Š. i da ju je takvo njezino ponašanje ponizilo kao osobu jer je ponašanje i ophođenje J.Š. doživjela kao vrijeđanje na temelju razlike u zdravstvenom stanju, čime je J.Š. povrijedila njezino dostojanstvo. Pri tome je dodala da joj je rad u kuhinji trebao poslužiti kao svojevrsna terapija u ozdravljenju, a u stvari je postigao suprotan učinak, jer je sa strahom dolazila na rad u kuhinju, bojala se J.Š. i njezinog arogantnog i diskriminirajućeg ponašanja, tako da se to negativno odrazilo na njezino zdravstveno stanje te se tada pogoršala njezina osnovna psihička bolest kao i bolest štitnjače, a kada je shvatila da ne može više trpjeti ponižavanje od strane J.Š., obratila se tadašnjem ravnatelju Centra, L.L. i ispričala mu o ponašanju gospode J.Š. i uvjetima u kojima rade, nakon čega je on pozvao J.Š. na razgovor i tražio od nje da im se ispriča, što ona nije željela učiniti. Svjedokinja je nadalje izjavila da je u kuhinji s J.Š. radila i kuharica M.Č. te da niti ona nije bila dobra prema njima, a slagala se sa J.Š. te su ih obje ponižavale i vrijeđale. Pri tome je naglasila da navedenom događaju iz mjeseca kolovoza 2017. godine, kada je J.Š. vikala na njih da će ih zaklati, da su munjeni i da bi ih ona sve postrijeljala da je Hitlerovo doba, nisu bile nazočne kuharica M.Č., kao niti medicinska sestra I.D., te o navedenom događaju ne mogu posvjedočiti. Svjedokinja je nadalje izjavila daje, nakon što se požalila na ponašanje J.Š., dodijeljena na rad kao pomoćna radnica drugim kuharima koji se ophode prema njoj i ostalim korisnicima na primjeren način. Nadalje je izjavila da korisnik Centra, Z.Š. i ona žive u izvanbračnom partnerstvu oko tri godine i da samostalno stanuju u O. Na postavljene upite branitelja okrivljenice, oštećenica je izjavila da otprilike deset korisnika obavlja pomoćne poslove u kuhinji, da J.Š. nije smatrala svojom šefovicom, a da nije odmah zatražila promjenu radnog mjesta zbog ponašanja J.Š. jer je mislila da će se ponašanje J.Š. promijeniti, ali da se to nije dogodilo, radi čega je morala zatražiti pomoć.

Branitelj okrivljenice i okrivljenica stavili su primjedbu na svjedočki iskaz oštećenice R.V. u cijelosti, navodeći da njezin iskaz ne odgovara istini.

Iz svjedočkog iskaza oštećenika Z.Š. proizlazi daje korisnik usluga Centra u O. oko dvije i pol godine, a da unazad osam i pol godina živi po različitim zajednicama u smislu zajedničkog stanovanja i života. Navodi da je bio sudionik Domovinskog rata i da kao posljedicu ima „posttraumatski stresni poremećaj“. K lome je dodao da unazad godinu dana živi samostalno na posebnoj adresi s R.V., također korisnicom usluga Centra. Navodi da je tijekom 2017. godine R.V., A.O. i njemu kao korisnicima određeno da u sastavu zdravstvene terapije obavljaju pomoćne poslove u kuhinji, kada su bili raspoređeni na rad kod kuharice J.Š., te da od samog početka nisu bili dobro primljeni od strane J.Š. Osjetio je njezinu netrpeljivost te njezino ponižavanje i uvredljivo ophođenje prema njima, te da nisu bili zadovoljni njezinim odnosom prema njima jer je na poslu vikala na njih i odnosila se ponižavajuće i uvredljivo, stalno je prostačila, odnosno govorila psovke te ga je primoravala da obavlja posao koji je već bio obavio, jer po njenom mišljenju isti nije obavio na odgovarajući način, a da je pri tome J.Š. svoj postao obavljala aljkavo te je stalno pričala na mobitel, tako da su oni morali obavljati ne samo pomoćne poslove, nego i njezin dio posla. Svjedok je nadalje izjavio kako se sjeća događaja iz mjeseca kolovoza 2017. godine, kada je J.Š. bila ljuta te je počela vikati na R.V., A.O. i njega, govoreći im da su svi oni „munjeni“, pri tome misleći na njihovo psihičko, odnosno zdravstveno stanje, a potom je rekla da će ih zaklati te da je Hitlerovo doba, da bi ih ona sve postrijeljala. Pri tome je istaknuo da su radili u kuhinji gdje se nalazilo mnogo noževa, a kako je rekla da će ih zaklati, jako se uplašio te se bojao dolaziti na posao jer je ponašanje J.Š. kod njega proizvelo povredu dostojanstva, nanijelo mu duševne boli i pogoršanje zdravstvenog stanja. Također je istaknuo da ih J.Š. nikada nije ponudila sa doručkom, unatoč tome što je sebi i drugoj stalnoj zaposlenici, M.Č., napravila sendviče, međutim njih nije ponudila, iako su i oni bili gladni. Pri tome je izjavio da je u kuhinji s J.Š. radila i kuharica M.Č. te da niti ona nije bila dobra prema njima, a slagala se sa J.Š. te su ih obje ponižavale i vrijeđale, a kada više nisu mogli trpjeti njezino ponašanje obratili su se ravnatelju L.L. i

ispričali mu kako se J.Š. odnosi prema njima prilikom obavljanja radnih zadataka, nakon čega ju je ravnatelj pozvao na razgovor i tražio od nje da im se ispriča, što ona nije htjela učiniti, da bi ih potom ravnatelj premjestio na rad kod drugih kuhara koji se primjereno odnose prema njima i nema nikakvih primjedbi na njihovo ponašanje. Pored toga je istaknuo da događaju iz mjeseca kolovoza 2017. godine, kada je J.Š. vikala na njih da će ih zaklati, da su munjeni i da bi ih ona sve postrijeljala da je Hitlerovo doba, nije bila nazočna kuharica M.Č. niti medicinska sestra I.D., te da one o tom događaju ne mogli posvjedočiti. Na postavljene upite branitelja okrivljenice, oštećenik je izjavio kako je smatrao da mu je J.Š. šefovica i da je dužan obaviti ono što je ona od njega zahtijevala i da ne zna zašto nije ranije prijavio ponašanje J.Š., već je trpio njezino ponašanje sve do mjeseca kolovoza 2017. godine, dok se sve to nije u njemu skupilo.

Branitelj okrivljenice i okrivljenica stavili su primjedbu na iskaz svjedoka-oštećenika Z.Š. navodeći da je neistinit u cijelosti jer je isti kao i iskaz oštećenice R.V., naročito u pogledu gdje se i on tek naknadno sjeća noža. pa tvrdi da se uplašio, a ponajviše što se oboje opet naknadno sjećaju kako je okrivljenica jela sendvič, a nije i njih ponudila jelom, radi čega branitelj okrivljenice smatra da su njihovi iskazi usklađeni i naučeni napamet, a vjerojatno u trenutku prijave i instruirani.

Iz iskaza svjedokinje A.O. proizlazi da je duži niz godina korisnica Centra u O., a da trenutno živi u organiziranom stanovanju u stanu u O. Nadalje je navela kako u sklopu zdravstvene terapije duže vremena obavlja poslove pomoćnog radnika u kuhinji, pa je tako i tijekom mjeseca kolovoza 2017. godine obavljala pomoćne poslove kod kuharice J.Š., zajedno s R.V. i Z.Š. Sjeća se da je jednog dana u mjesecu kolovozu 2017. godine, J.Š. rekla da su svi oni munjeni, misleći pri tome na njihovo narušeno psihičko stanje, te je rekla da će ih zaklati i da bi ih sve postrijeljala da je Hitlerovo doba. Svjedokinja je nadalje izjavila da se J.Š. i izvan ovog događaja ponašala bezobrazno i vulgarno te je ponižavala korisnike koji su dolazili u kuhinju kao ispomoć, odnosno na radnu terapiju. Pri tome je izjavila pred sudom da ju je ponašanje J.Š. povrijedilo i ponizilo, radi čega je potom otišla na rad na drugo radno mjesto, a u sklopu svoje radne zdravstvene terapije. Na upit branitelja okrivljenice da li se J.Š. ponižavajuće i na uvredljiv način ponašala i prema njoj i da li je podnosila prijavu protiv iste, svjedokinja A.O. je izjavila da nije podnosila prijavu protiv J.Š. iako se ponašala bezobrazno i ponižavajuće prema korisnicima Centra, a pri tome je navela da ju je ponašanje J.Š. nekada vrijeđalo i ponižavalo, a nekada nije, jer je smatrala da se to ponekad ne odnosi na nju.

Na upit okrivljenice da li ju je netko nagovarao kada je bila na sastanku kod ravnatelja, odnosno utjecao na njezin iskaz kod ravnatelja, svjedokinja A.O. je izjavila da nitko nije utjecao na nju niti na njezin iskaz tada, a niti sada, te da se dogodilo sve o čemu je sada pred sudom posvjedočila.

Branitelj okrivljenice je stavio primjedbu na iskaz svjedokinje A.O., navodeći da je isti neistinit u cijelosti.

Svjedokinja R.R. izjavila je da je i ona korisnica usluga Centra oko 11-12 godina te živi u tzv. zajedničkom kućanstvu, obzirom da boluje od psihičkih bolesti, navodeći da se sada osjeća dobro i ne koristi terapiju već duže vrijeme. U vezi predmetnog događaja izjavila je da je tijekom mjeseca kolovoza 2017. godine radila u kuhinji navedenog Centra, zajedno s korisnicima Z.Š., R.V. te A.O., ali da ona osobno nije bila prisutna u kuhinji kada je J.Š. rekla da su gore navedeni korisnici munjeni, misleći pri tome na njihovo psihičko stanje te da će ih zaklati i da bi ih ona postrijeljala da je Hitlerovo doba. Pri tome je izjavila kako ona ne vjeruje da bi J.Š. takve riječi izgovorila korisnicima, jer tako što od nje do sada nije čula, ali je izjavila da se sjeća jednog slučaja kada se kuharica J.Š. prema njoj bezobrazno ponašala tijekom ljeta 2017. godine kada je prala posude u kuhinji, a J.Š. je pričala na telefon i razgovarala sa svojom prijateljicom M.Č. te je u jednom trenutku došla do nje i drsko i otresito joj vičući naredila da opere suđe, odnosno veću količinu lonaca, iako je u tom trenutku već prala posude od doručka, što ju je povrijedilo jer je smatrala daje to mogla reći na ljepši način. Pri tome je dodala daje J.Š. odmah i rekla da joj se ne sviđa njezin nastup, ali je posao ipak obavila, a ona joj se ispričala i od tada su njih dvije u dobrim odnosima te

da o drugim slučajevima nema nikakvih saznanja.

Oštećenici R.V. i Z.Š. te njihov opunomoćenik nisu imali primjedbi na iskaz svjedokinje R.R.

Na upit branitelja okrivljenice koliko dugo je radila sa gospođom J.Š.. svjedokinja R.R. je izjavila da u kuhinji radi unazad dvije godine.

Branitelj okrivljenice, kao i okrivljenica također nisu imali primjedbi na iskaz svjedokinje R.R.

Iz iskaza svjedokinje M.Č. proizlazi da je zaposlena u Centru u O. na poslovima kuharice duži niz godina te da povremeno u smjeni obavlja poslove zajedno s J.Š., navodeći da njoj osobno nije poznato da bi do sada na J.Š. bilo kakvih pritužbi od strane korisnika Centra na njezino ponašanje. Također je izjavila da osobno nikada nije čula da bi se J.Š. ponašala na uvredljiv i ponižavajući način prema korisnicima Centra koji su bili raspoređeni kao pomoćno osoblje u kuhinji. U svezi spornog događaja iz mjeseca kolovoza 2017. godine osobno nema saznanja jer tada nije bila nazočna, a također nije čula da bi ista izgovorila bilo kakve druge uvrede ili prijetnje prema korisnicima.

Opunomoćenik oštećenih nije imao pitanja za svjedokinju M.Č., međutim stavio je primjedbu da ista nema izravnih saznanja o samom događaju.

Oštećenici R.V. i Z.Š. nisu imali primjedbu na iskaz svjedokinje M.Č.

Na upit branitelja okrivljenice što je bilo na sastanku ravnatelja, svjedokinja M.Č. je izjavila da su na taj sastanak, koji je održan u mjesecu listopadu 2017. godine, bili pozvani voditelj kuhinje, zaposleni kuhari i korisnici Centra kao i njihovi socijalni radnici te je ravnatelj opisao navedeni događaj, odnosno pritužbu korisnika na ponašanje kuharice J.Š. i tražio da se J.Š. ispriča korisnicima, a što ista nije prihvatila te se nije htjela ispričati navodeći da se nema ispričati za nešto što nije učinila niti izrekla.

Branitelj okrivljenice i okrivljenica nisu imali primjedbi na iskaz svjedokinje M.Č.

Iz iskaza svjedokinje I.D. proizlazi da je zaposlena u Centru na poslovima medicinske sestre duži niz godina i da poznaje okrivljenicu J.Š., koja je također dugogodišnja zaposlenica Centra, te da obavljajući svaka svoj posao svakodnevno dolaze u kontakt više puta tijekom radnog dana, a da niti u jednom slučaju nije čula da bi J.Š. vrijeđala ili omalovažavala korisnike Centra na bilo koji način. Nadalje je izjavila da ona osobno nije čula od korisnika da bi joj se požalili na ponašanje Š. prema njima, iako je stalno u kontaktu sa korisnicima. U svezi predmetnog događaja iz mjeseca kolovoza 2017. godine, kada su se neki korisnici požalili ravnatelju na ponašanje gospođe Š. prema njima, izjavila je da o ovom događaju nema osobnih saznanja, niti je sudjelovala na kasnije sazvanom sastanku u vezi tog događaja.

Opunomoćenik oštećenih nije imao pitanja za svjedokinju, ali je stavio primjedbu na njezin iskaz jer nema izravnih saznanja o samom događaju, a po prirodi posla ni ne može imati saznanja o samom odnosu između okrivljenice i oštećenika budući da s istom dolazi u kontakt tek u kuhinji, kada dolazi po gotovu hranu, a ne pojavljuje se u kuhinji tijekom same pripreme obroka, a u kojem dijelu upravo korisnici sudjeluju.

Oštećenici R.V. i Z.Š. nisu imali primjedbi na iskaz svjedokinje I.D.

Branitelj okrivljenice i okrivljenica također nisu imali primjedbi na iskaz svjedokinje I.D.

Opunomoćenik oštećenika predložio je da se u daljnjem dokaznom postupku ispita u svojstvu svjedoka bivši ravnatelj Centra L.L., na okolnost stegovnog kažnjavanja okrivljenice, sazivanja sastanaka koji su zakazani kako bi se okrivljenica ispričala oštećenicima, a kojih sastanaka je bilo više, te posebice

na okolnost kako su svi djelatnici Centra uključeni, ne samo socijalni radnici i psiholozi, pa tako i kuhari, u program uključivanja korisnika radi ostvarivanja što boljih rezultata u samostalnom životu.

Oštećenici R.V. i Z.Š. u cijelosti su se pridružili dokaznom prijedlogu svoga opunomoćenika, dok su se okrivljenica i njezin branitelj protivili navedenom dokaznom prijedlogu opunomoćenika oštećenih, izjavljujući da oni nemaju daljnjih dokaznih prijedloga.

Sud je prihvatio dokazni prijedlog opunomoćenika oštećenika te je u daljnjem dokaznom postupku ispitan bivši ravnatelj Centra L.L. koji je iskazao da je do 15. veljače 2018. godine bio zaposlen na poslovima ravnatelja Centra u O, adresa ... , navodeći da je upoznat sa predmetnim slučajem jer su mu se tijekom mjeseca kolovoza 2017. godine obratili korisnici Centra, R.V. i Z.Š., te R.R. i A.O. koji su se požalili na odnos kuharice J.Š. prema njima, a kojoj su, u sklopu radne terapije, bili dodijeljeni na ispomoć u kuhinji, te su mu izjavili da se J.Š. prema njima ophodi na ponižavajući i uvredljiv način na temelju razlike u zdravstvenom stanju te da ih je vrijeđala, a što je kod njih dovelo do povrede njihovog dostojanstva i pogoršanja njihovog zdravstvenog stanja, te su mu isto i dokumentirali svojim liječničkim nalazima, a pri tome su od njega tražili da više ne rade s J.Š., a također su tražili i da im se ista ispriča zbog svog ponašanja prema njima, radi čega je obavio razgovor sa J.Š., kojom prilikom su se dogovorili da će se ista ispričati korisnicima Centra, međutim kada je ponovno sazvaio sastanak s korisnicima Centra, J.Š. se predomisliła te se nije niti pojavila na zakazani sastanak, iako je bila uredno pozvana, a on je osobno otišao u kuhinju i pozvao ju da dođe na sastanak, što je ista odbila, a da je nakon toga sazvaio prošireni sastanak sa drugim djelatnicima i korisnicima Centra, na kojemu je bila nazočna i gospođa J.Š., međutim ona se ni tada nije htjela ispričati korisnicima, već je demonstrativno napustila sastanak, a da je on od Upravnog vijeća Centra dobio naputak da više ne poduzima nikakve radnje u vezi ovog slučaja. K tome je dodao da je nakon toga donio odluku kojom je korisnike R.V. i Z.Š. rasporedio na rad kod drugog kuhara. Svjedok je nadalje istaknuo da je kao ravnatelj Centra i ranije J.Š. disciplinski upozoravao i stegovno kažnjavao zbog njezinog neprimjerenog, lošeg i uvredljivog ponašanja prema korisnicima Centra, navodeći da joj je zbog navedenog tijekom 2016. godine izrekao dvije pismene mjere upozorenja na obveze iz radnog odnosa te mogućnosti dobivanja otkaza zbog neprimjerenog ponašanja prema korisnicima Centra. Na kraju je izjavio da drugih saznanja o ovom događaju nema, a da su daljnji postupak preuzeli zastupnici korisnika Centra i uputili ih kako da ostvare svoja prava, odnosno da J.Š. zbog njezinog ponašanja prijave nadležnim tijelima, što je i učinjeno. Svjedok je nadalje izjavio da sve što je rekao može potkrijepiti i materijalnim dokazima, jer postoje odluke ravnatelja i Upravnog vijeća kao drugog stupnja o disciplinskoj kažnjavanosti J.Š. od 13. srpnja 2016. godine kada je radnica J.Š. vikala na druge radnike i korisnike Centra koji su se i tom prilikom njemu požalili na njezino ponašanje. Nadalje je, odgovarajući na upit opunomoćenika oštećenika izjavio da je cilj i program nacionalnog plana transformacije i deinstitucionalizacije ustanova socijalne skrbi, te da se radi o promjeni modela od medicinskog modela skrbi unutar zatvorene institucije u model skrbi u zajednici, tzv. „inkluzivni model skrbi“, tj. da korisnici više ne žive unutar zatvorene institucije, već da što više žive uključeni, po mogućnosti, u život zajednice kao ravnopravni građani. Nadalje, na upit branitelja okrivljenice da li je donio redovitu odluku o otkazu ugovora o radu J.Š. i da li je prijedlog odluke o otkazu ugovora o radu dostavio Radničkom vijeću Centra radi davanja suglasnosti za donošenje otkaza ugovora o radu, svjedok je odgovorio da nije donio redovitu odluku o otkazu ugovora o radu J.Š., ali je tijekom mjeseca listopada 2017. godine dostavio prijedlog odluke o otkazu ugovora o radu J.Š. Radničkom vijeću Centra na zajedničko razmatranje, a pri tome je dostavio i sve podatke koje je imao u vezi događaja iz mjeseca kolovoza 2017. godine te je dobio odgovor da se Radničko vijeće Centra ne slaže s prijedlogom o otkazu ugovora o radu J.Š., već su zatražili dodatnu dokumentaciju. Svjedok je nadalje izjavio da je u međuvremenu smijenjen s mjesta ravnatelja i nije više zaposlen u Centru te nema daljnjih saznanja o ovom događaju, a na upit da li su se djelatnici kuhinje - kuhari obraćali njemu kao ravnatelju da ih zaštiti od neosnovanih tvrdnji i objeda korisnika Centra na račun kuhara, svjedok je odgovorio da su mu se kuhari jednom obratili te su održali sastanak, utvrdili o čemu se radi te ih je zamolio za strpljivost i razumijevanje, ali konkretne mjere nije poduzeo, navodeći da nema saznanja o tome da bi se kuhari zbog takvog ponašanja korisnika Centra, odnosno eventualnog iznošenja klevete o njihovom radu i ponašanju obraćali Sindikatu, Radničkom vijeću itd.

U daljnjem tijeku postupka pročitana je izvod iz prekršajne evidencije Ministarstva pravosuđa prema kojemu se okrivljenica ne vodi u evidenciji prekršajno kažnjavanih osoba, pročitana je punomoć za odvjetnika D.P. od 2. siječnja 2018. godine, pročitana je punomoć za opunomoćenika oštećenika, odvjetnika D.M. te je pročitana isplatna lista na ime J.Š. za mjesec prosinac 2017. godine.

Opunomoćenik oštećenih je izjavio da nema daljnjih dokaznih prijedloga, navodeći da je tijekom dokaznog postupka nedvojbeno utvrđeno da je okrivljenica počinila prekršaj koji joj se optužnim aktom stavlja na teret, a što proizlazi iz iskaza saslušanih svjedoka-oštećenika i svjedoka L.L., čiji iskazi su podudarni i uvjerljivi, pa drži da je radnjama okrivljenice ostvareno biće prekršaja iz Zakona o suzbijanju diskriminacije, radi čega je predložio sudu da okrivljenicu proglasi krivom i osudi po zakonu.

Branitelj okrivljenice je također izjavio da nema daljnjih dokaznih prijedloga, a smatra da tijekom ovog postupka nije dokazano daje okrivljenica počinila terećeni prekršaj, dakle činjenica je da ona trideset godina radi sa korisnicima Centra te da radi u ovom trenutku sa njih desetak i da nikada nitko nije imao primjedbi na njezin rad. Smatra daje neistinit iskaz R.V. i Z.Š. jer je njihov iskaz usklađen, iz čega zaključuje da je njihov iskaz naučen napamet, a k tome su još i izvanbračni partneri. Od nikakvog značaja za obilježje prekršajnog djela ne bi bila činjenica da im je J.Š. ponovno naložila obavljanje poslova koje su već na primjeren način obavili, a da nema nikakvih dokaza da su bili vrijeđani svakodobno i svakodnevno i da im je svakodnevno govoreno da su munjeni. To nisu iskazali, a niti potkrijepili ničim oštećenici, a to nije potkrijepio, dakle dugoročnije omalovažavanje niti svjedok L.L. Čak ako bi sud uzeo i za dokazanim da im je okrivljenica rekla jednom prigodom da su munjeni i da bi ih postrijeljala da je Hitlerovo doba, to se ne može podvesti pod obilježja ovog prekršajnog djela, jer drži da samo jedan događaj ne može dovesti do stvaranja ponižavajućeg i uvredljivog okruženja na temelju razlike u zdravstvenom stanju, eventualno bi se radilo o ponašanju na razini uvrede te stoga predlaže da sud okrivljenicu oslobodi od optužbe.

Okrivljenica se u cijelosti pridružila navodima svoga branitelja, a k tome je dodala da je lošeg imovnog stanja jer ostvaruje niža primanja, a živi sama te je predložila sudu da i tu okolnost uzme u obzir prilikom donošenja odluke.

Temeljem provedenog dokaznog postupka, iskaza oštećenika R.V. i Z.Š., ispitanih u svojstvu svjedoka, iskaza svjedoka A.O., L.L. i R.R., cijeneći svaki izvedeni dokaz posebno kao i u njihovoj sveukupnosti, sud je utvrdio da je okrivljenica počinila prekršaj kako je pobliže opisano u izreci presude, za koji ju je oglosio krivom i kaznio, ne nalazeći okolnosti koje bi ju oslobodile prekršajne odgovornosti. Pri tome je sud u cijelosti poklonio vjeru iskazima oštećenika R.V. i Z.Š., koji su jasno i okolnosno posvjedočili pred ovim sudom da im je okrivljenica tijekom mjeseca kolovoza 2017. godine, u namjeri da ih ponizi i diskriminira kao korisnike Centra u O., koji su u sklopu svoje zdravstvene terapije obavljali poslove pomoćnih radnika u kuhinji, nalogala da ispočetka opetovano obavljaju zadatke koje su već na primjeren način obavili, svakodnevno ih vrijeđala, govorila im da su munjeni, misleći pri tome na njihovo psihičko stanje, te im je rekla da će ih zaklati i da bi ih ona sve postrijeljala da je Hitlerovo doba, a stoje kod njih proizvelo osjećaj uvrede, straha i poniženosti, a što je kao posljedicu imalo i narušavanje njihovog zdravstvenog stanja, a o čemu su, kada to više nisu mogli trpjeti, obavijestili ravnatelja Centra. Slijedom iznijetog, a obzirom da su iskazi oba oštećenika bili potpuno sukladni u svim bitnim dijelovima kojima opisuju neprimjerenom diskriminirajuće ponašanje okrivljenice, koja je s ciljem stvaranja ponižavajućeg i uvredljivog okruženja na temelju razlike u zdravstvenom stanju, povrijedila njihovo dostojanstvo, a koje ponašanje čini biće navedenog prekršaja, sud je prihvatio njihove iskaze vjerodostojnima i nije našao da bi njihovi iskazi bili naučeni, instruirani i si., radi čega nije bilo razloga posumnjati u istinitost njihovih navoda. Pri tome je sud uzeo kao vjerodostojan i iskaz svjedokinje A.O., također korisnice Centra, koja je osobno prisustvovala predmetnom događaju, te je pred sudom jasno i okolnosno u cijelosti potvrdila događaj koji se zbilo u mjesecu kolovozu 2017. godine, kojemu je osobno bila nazočna te je pred sudom posvjedočila na koji način je okrivljenica vrijeđala i ponižavala korisnike Centra, a njezin iskaz je u cijelosti

sukladan i sa iskazima oštećenika, a pri tome je izjavila da se okrivljenica i prije predmetnog događaja, prema korisnicima Centra ponašala bezobrazno i vulgarno, ponižavajući ih kada su dolazili na rad u kuhinju kao pomoćni kuhari, te je branitelju okrivljenice jasno odgovorila da pred sudom govori istinu o onome što je vidjela i čula. Nadalje, o ponašanju okrivljenice prema korisnicima Centra posvjedočila je i korisnica Centra, R.R., koja je sudu ispričala jedan drugi događaj, kada je i ona bila izložena neprimjerenom ponašanju okrivljenice prema njoj kada joj je vičući, drsko i otresito naredila da opere suđe, što ju je povrijedilo jer je smatrala da joj je to trebala reći na ljepši način. Iako svjedokinja R.R. nije bila prisutna predmetnom događaju, sud je ipak uzeo u obzir i njezin iskaz jer ukazuje na to da predmetni slučaj neprimjerenog ponašanja zaposlenice J.Š. prema korisnicima Centra nije izoliran i usamljen. Nadalje, sud je u cijelosti poklonio vjeru i iskazu svjedoka L.L., bivšeg ravnatelja Centra u O., koji je jasno i okolnosno posvjedočio o svemu što mu je bilo poznato o ovom događaju, a također i o ranijem ponašanju okrivljenice, navodeći da su mu se korisnici Centra, R.V., Z.Š. te R.R. i A.O., požalili na ponašanje kuharice J.Š., kojoj su bili dodijeljeni na ispomoć u kuhinji, tražeći od njega da im se ista ispriča zbog takvog ponašanja, što okrivljenica nije htjela učiniti, te je istaknuo da je kao ravnatelj Centra navedenoj kuharici i ranije izrekao dvije pismene mjere upozorenja zbog neprimjerenog i uvredljivog ponašanja prema korisnicima Centra. Pri tome je sud uzeo u obzir i činjenicu da se J.Š. nije niti pojavila na zakazani sastanak povodom pritužbe korisnika na njezino ponašanje, dapače odbila je doći na sastanak iako je po nju, u kuhinju, osobno došao i ravnatelj Centra, da bi polom, na slijedećem sazvanom proširenom sastanku sa drugim djelatnicima i korisnicima Centra, J.Š., demonstrativno napustila sastanak, ne ispričavši se korisnicima, o čemu je svjedok L. jasno i okolnosno posvjedočio. Nadalje, sud nije prihvatio kao vjerodostojne iskaze svjedokinja M.Ć. i I.D., jer iste nisu imale osobnih saznanja o predmetnom događaju, a činjenica je da su dugogodišnje djelatnice Centra, jednako kao i okrivljenica, te njihova tvrdnja da nikada nisu čule da bi J.Š. vrijeđala ili omalovažavala korisnike Centra nije bila uvjerljiva, jer iz iskaza bivšeg ravnatelja Centra L.L., jasno proizlazi da je protiv okrivljenice i ranije, tijekom 2016. godine, bio vođen stegovni postupak kada su okrivljenici izdane dvije mjere pisanog upozorenja radi njezinog neprimjerenog ponašanja prema korisnicima Centra.

Slijedom iznijetog, sud je kao neprijeporno utvrdio da je okrivljenica predmetne zgrade svojim ponašanjem prema oštećenicima kao korisnicima Centra u O., stvorila ponižavajuće i uvredljivo okruženje na temelju razlike u zdravstvenom stanju, čime je povrijedila dostojanstvo korisnika Centra, R.V. i Z.Š., te je kod njih prouzročila osjećaj straha jer ih je ponizila i uvrijedila s obzirom na razliku u zdravstvenom stanju, čime je počinila prekršaj prema članku 25. st. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Nasuprot tome, nije prihvaćena obrana okrivljenice u kojoj poriče počinjenje prekršaja, navodeći da nije vrijeđala korisnike Centra u O., na način kako je opisano u ranije izdanom obaveznom prekršajnom nalogu, te da kao dugogodišnja radnica Centra nikada nije imala problema sa zaposlenicima niti sa korisnicima Centra, kao i da su iskazi oštećenika neistiniti, naučeni i unaprijed instruirani, jer je ista obrana neuvjerljiva i neutemeljena te potpuno suprotna rezultatima provedenog dokaznog postupka, jer je u dokaznom postupku kao nedvojbeno utvrđeno da je okrivljenica prekršaj počinila upravo na način kako je opisano u izreci ove presude, a iz iskaza svjedoka L.L. jasno proizlazi da se ponašanje J.Š. ne može smatrati izoliranim i pojedinačnim slučajem, te je njezin diskriminirajući odnos prema oštećenicima izazvao kod oštećenika strah prilikom boravka na radnoj terapiji, koja je trebala imati pozitivan učinak na njihovo zdravstveno stanje, a iz ovog slučaja je razvidno da je učinak radne terapije bio suprotan od željenog.

Prilikom odmjeravanja prekršajne sankcije okrivljenici za počinjeni prekršaj, sud je cijenio sve okolnosti iz čl. 36. st. 1. i 2. Prekršajnog zakona, te je od olakotnih okolnosti na strani okrivljenice uzeo u obzir da nije prekršajno kažnjavana, dok otegotne okolnosti tijekom postupka nisu utvrđene, pa je uvažavajući težinu počinjenog prekršaja i imovno stanje okrivljenice, izrekao novčanu kaznu sukladno Zakonu, u iznosu naznačenom u izreci presude, očekujući da će se izrečenom novčanom kaznom u konkretnom slučaju postići svrha kažnjavanja u smislu postizanja specijalne i opće prevencije sukladno Prekršajnom zakonu.

Okrivljenica se upozorava da ako u roku koji joj je određen za plaćanje novčane kazne u izreci ove presude plati dvije trećine izrečene novčane kazne, smatrat će se da je novčana kazna u cijelosti plaćena, kako je to propisano odredbom članka 152. stavka 3. Prekršajnog zakona.

Sud je okrivljenicu obvezao na plaćanje paušalnih troškova prekršajnog postupka u iznosu navedenom u izreci presude, koji iznos je primjeren složenosti i duljini trajanja postupka, tj. imovnom stanju okrivljenice.

U Osijeku, 12. ožujka 2018. godine

Temeljem čl. 244. st. 1. Prekršajnog zakon, protiv ove presude žalba nije dopuštena.

ZAPISNIČARKA

Ljiljana Vujić

SUTKINJA

Ljiljana Ergotić

DOSTAVITI:

1. Okrivljenici,
2. Tužitelju,
3. Branitelju,
4. Oštećenicima R.V. i Z.Š.,
po pravomoćnosti,
5. Opunomoćeniku oštećenih, po pravomoćnosti,
6. Arhivi.